

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΝΤΙΡΑΤΣΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Μέλη ομάδας αντιρατσιστικής εκπαίδευσης

- 1) Διευθυντής – Γιάννος Παπαχριστοφόρου
- 2) Νικολέττα Ταλιαδώρου
- 3) Έλενα Μιχαήλ Χατζηκυριάκου (συντονισμός)

Σκοπός Κώδικα Συμπεριφοράς Κατά του Ρατσισμού

α) Η αναγνώριση των οποιωνδήποτε άμεσων ή έμμεσων, σκόπιμων ή άσκοπων λόγων, πράξεων και διαδικασιών που οδηγούν σε αρνητικές διακρίσεις συγκεκριμένων ατόμων με βάση τη διαφορετικότητά τους.

β) Η ανάληψη ενεργού δράσης για πρόληψη και αντιμετώπιση ρατσιστικών περιστατικών.

γ) Η ανάληψη ενεργού δράσης για ανάπτυξη αντιρατσιστικής κουλτούρας.

Στόχοι Κώδικα Συμπεριφοράς Κατά του Ρατσισμού

- Η υποστήριξη της ισότητας, της δικαιοσύνης και του αμοιβαίου σεβασμού.
- Η εξάλειψη ρατσιστικών περιστατικών, οποιασδήποτε μορφής .
- Η στήριξη των παιδιών που γίνονται δέκτες βίας, εκφοβισμού ή ρατσισμού, οποιασδήποτε μορφής.
- Η προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού, όπως ορίζονται από τη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού.
- Η δημιουργία αντιρατσιστικής κουλτούρας.
- Η οργάνωση του σχολικού έτους με προγράμματα, δράσεις και μέτρα, που θα οδηγήσουν στην κοινωνική και συναισθηματική ενδυνάμωση όλων των μελών του σχολείου και θα μειώσουν την πιθανότητα συμπεριφορών κινδύνου (σχολική αποτυχία, βία και επιθετικότητα κλπ).

Βήματα διαχείρισης ρατσιστικών περιστατικών

Η διαχείριση των ρατσιστικών περιστατικών γίνεται με ιδιαίτερο τρόπο κάθε φορά, καθώς καθένα έχει διαφορετικά χαρακτηριστικά και ιδιαιτερότητες. Εντούτοις, σε κάθε περίπτωση είναι σημαντικό να τηρούνται τα ακόλουθα βήματα, για την αποτελεσματική καταγραφή και αντιμετώπιση των ρατσιστικών περιστατικών:

1. Το περιστατικό παρατηρείται από παιδιά ή εκπαιδευτικούς και αναφέρεται στην Υπεύθυνη Εκπαιδευτικό ή άλλο/η εκπαιδευτικό που βρίσκεται πλησιέστερα, αν είναι ανάγκη.
2. Ο/Η εκπαιδευτικός που είναι μάρτυρας ή ενημερώνεται πρώτος/η για το περιστατικό:
 - επεμβαίνει για να το διακόψει
 - παρέχει άμεση στήριξη και ασφάλεια στο θύμα
 - ενημερώνει άμεσα την Υπεύθυνη Εκπαιδευτικό.

3. Η Υπεύθυνη Εκπαιδευτικός:
 - επιβεβαιώνει ότι το θύμα/τα θύματα που ήταν στόχοι του ρατσιστικού περιστατικού είναι ασφαλή
 - ενημερώνει τον Διευθυντή
 - σε ξεχωριστές και κοινές συναντήσεις συζητά για το περιστατικό με όλα τα εμπλεκόμενα παιδιά και εκπαιδευτικούς (θύματα, θύτες, θεατές)
 - σημειώνει τις λεπτομέρειες στο έντυπο αναφοράς ρατσιστικού περιστατικού στη Φόρμα 1 (Κώδικας Συμπεριφοράς κατά του Ρατσισμού, σελ. 29-31).
4. Η διεύθυνση του σχολείου προχωρεί στην επιβολή των ανάλογων κυρώσεων με βάση τις πρόνοιες των Κανονισμών Λειτουργίας του σχολείου. Αν τα εμπλεκόμενα άτομα παρακολουθούνται από Εκπαιδευτική/ό Ψυχολόγο, τότε η διαδικασία επιβολής κυρώσεων γίνεται σε συνεργασία με την Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας.
5. Η διεύθυνση του σχολείου προχωρεί σε ενημέρωση του Παρατηρητηρίου για τη Βία αποστέλλοντας το έντυπο και προσκαλεί την Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας για τις δικές τους ενέργειες και την ΟΑΣ, αν χρειαστεί, αν το περιστατικό κριθεί ιδιαίτερα σοβαρό ή αν προκαλείται από το ίδιο άτομο για πολλοστή φορά (βλ. Πίνακα Κυρώσεων).
6. Ο/Η Υπεύθυνος/η Εκπαιδευτικός συμπληρώνει στο τέλος του σχολικού έτους τη Φόρμα 2, (Κώδικας Συμπεριφοράς κατά του Ρατσισμού, σελ. 32) με τα συγκεντρωτικά στοιχεία για τα ρατσιστικά περιστατικά του έτους που πέρασε, και το αποστέλλει ηλεκτρονικά στο ταχυδρομείο ***kodikas@cyearn.pi.ac.cy***.

Κυρώσεις:

- Συμπλήρωση του έντυπου αναστοχασμού.
- Παρατήρηση.
- Γραπτή επίπληξη.
- Επικοινωνία με το σχολείο.
- Κοινωφελής εργασία.
- Αποζημίωση για φθορά περιουσίας.
- Συνάντηση και συζήτηση με τα εμπλεκόμενα παιδιά και τις οικογένειές τους.
- Στέρηση συμμετοχής σε ενδοσχολικές εκδηλώσεις και αθλοπαιδιές εντός του σχολείου.

A) Χρονοδιάγραμμα εφαρμογής Κώδικα Συμπεριφοράς κατά του Ρατσισμού

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ:

Γνωστοποίηση Κώδικα σε εκπαιδευτικούς κατά τη διάρκεια συνεδρίασης προσωπικού και σε εκπροσώπους Συνδέσμου Γονέων από τη διευθυντική ομάδα του σχολείου.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ:

Γνωστοποίηση Κώδικα σε μαθητές/τριες, η οποία στοχεύει στην ενημέρωσή τους για τις δεσμεύσεις τους, τις διαδικασίες που θα ακολουθούνται σε περίπτωση αναφοράς ρατσιστικών περιστατικών και σε εισηγήσεις για τρόπους γνωστοποίησης του Κώδικα και Οδηγού στη σχολική κοινότητα. Η γνωστοποίηση μπορεί να ακολουθήσει τα εξής βήματα:

- **Ενημέρωση** παιδιών ανά τμήμα από τον/την εκπαιδευτικό του τμήματος (παρουσίαση, σχετικά βίντεο) .
- **Ενημέρωση** γονεών με αποστολή μεταφρασμένων τριπτυχων σε διάφορες γλώσσες.
- **Συνεδρίαση Μαθητικών Συμβουλίων** με σκοπό την προώθηση εισηγήσεων για την καλύτερη γνωστοποίηση και ενημερότητα της σχολικής κοινότητας για την αντιρατσιστική πολιτική .
- **Συνεδρίαση Κεντρικού Μαθητικού Συμβουλίου** για αξιολόγηση των εισηγήσεων από τα Μαθητικά Συμβούλια και αποφάσεις σε σχέση με την υλοποίηση κάποιων από αυτές ή επιπρόσθετων, σε συνεργασία με τους/τις εκπαιδευτικούς .

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ:

Γνωστοποίηση Κώδικα στις οικογένειες σε πρωινό ή απογευματινό χρόνο, σε συνεργασία με το προσωπικό του σχολείου και τον Σύνδεσμο Γονέων, μέσω παρουσίασης.
(επισυνάπτεται).

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ:

Έναρξη εφαρμογής Κώδικα και Οδηγού σε ημερομηνία που έχει καθοριστεί εκ των προτέρων από το σχολείο και σχετική υπενθύμιση σε **σχολική συγκέντρωση**.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ:

Εφαρμογή Κώδικα και Οδηγού σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διαδικασίες. Τονίζεται ότι η αποτελεσματικότητα της εφαρμογής εξαρτάται άμεσα από τη **συνέπεια και συστηματικότητα** η οποία θα τηρείται σε όλα τα στάδια.

B) Ανάπτυξη Σχεδίου Δράσης Κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους

Προτεινόμενες δραστηριότητες:

- 1) **Καθορισμός Τριμελούς Επιτροπής** που θα συντονίζει τις δράσεις ένταξης Μαθητών/ριών Μεταναστευτικής Βιογραφίας (MMB) και επιμελείται της εφαρμογής του Κώδικα κατά του Ρατσισμού και των Διακρίσεων του ΥΠΠ.
- 2) Εντοπισμός **αναγκών** και πιθανών συνεργατών.
- 3) **Επιμόρφωση προσωπικού** σε θέματα ρατσισμού, ένταξης, διαπολιτισμικότητας και διακρίσεων:
 - ο Παρακολούθηση επιμορφωτικών δράσεων για την εφαρμογή της αντιρατσιστικής πολιτικής του ΥΠΑΝ από τα μέλη της ομάδας «Κώδικας

Συμπεριφοράς κατά του Ρατσισμού & Οδηγός Διαχείρισης και Καταγραφής Ρατσιστικών Περιστατικών», στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου.

- ο Ενημέρωση συναδέλφων στη Συνεδρία Προσωπικού για τα μαθήματα που συνίσταται να διδαχθούν ως μέσο προετοιμασίας των μαθητών/ριών για **εφαρμογή του κώδικα αντιρατσιστικής πολιτικής** από τις υπεύθυνες του προγράμματος.
- ο Πρόσκληση στη συνεδρία προσωπικού, της ψυχολόγου Μαρίας Κοτίτσα, για παρουσίαση του θέματος «Θετική Ψυχολογία και επίλυση συγκρούσεων».

- 4) **Βιωματικά Εργαστήρια** καθόλη τη διάρκεια του χρόνου, σε ομάδες ή σε όλα τα τμήματα:
- Βιωματικά εργαστήρια από το **"Hope For Children" CRC Policy Center** με θέμα **«Διαφορετικότητα – Ρατσισμός» και «Διαχείριση θυμού»**
 - Αντιρατσιστικά εργαστήρια από τον **Όμιλο Ιστορικού Διαλόγου και Έρευνας** για τις τάξεις Γ' – Στ'.

- 5) **Διοργάνωση/διεξαγωγή ημερίδων με θέμα την προσφυγιά/σεβασμό/φιλία/διαφορετικότητα.**
Εκπαιδευτικές δραστηριότητες/σταθμοί με βάση τα παραμύθια **"Η Βαλίτσα", Συγγραφέας: Chris Naylor-Ballesteros, Εκδόσεις Διόπτρα**
«Η βάρκα που δεν βούλιαζε», Συγγραφέας: Χριστοφόρου Χριστόφορος.

- 6) Συνεργασία με **Κυβερνητικούς και Μη Κυβερνητικούς Οργανισμούς**, για δράσεις και προγράμματα που μπορούν να προσφερθούν εντός και εκτός του σχολείου.

- 7) Πρόσκληση του συγγραφέα του βιβλίου «Ρόζα Παρκς» (Νεόφυτου Νεοφυτίδη) – για παρουσίαση του βιβλίου και βιωματικές δραστηριότητες.

- 8) Συμμετοχή στο πρόγραμμα **ΠρόΘεΣυ** που στοχεύει στην προώθηση της θετικής συμπεριφοράς των παιδιών και κατ' επέκταση στη βελτίωση της σχολικής κουλτούρας και μαθησιακής επίδοσης.

- 9) Μετάφραση Σχολικού Υλικού όπως: Κανονισμοί Σχολείου, Οδηγίες, Πληροφόρηση προς Μαθητές και Γονείς κ.α.

https://www.pi.ac.cy/pi/index.php?option=com_content&view=article&id=1425&Itemid=439&lang=el

- 10) Παροχή βοήθειας στους γονείς για μετάφραση των εντύπων μέσω εφαρμογών και ιστοσελίδων όπως :

-Google Lens

-Online Translator <https://www.online-translator.com/translation>

-Pragma 6 <http://www.translate.ua/us/on-line>

-Collins Dictionary <https://www.collinsdictionary.com/translator>

-Online Doc Translator <https://www.onlinedoctranslator.com/en/>

- 11) Τακτικές συναντήσεις με Γονείς/Κηδεμόνες MMB στο σχολείο.

Γ) Επιπρόσθετο διδακτικό υλικό - εγχειρίδια

- 1) Εγχειρίδιο **BEE: Boosting Gender Equality in Education**: εργαλειοθήκη μεθόδων παρέμβασης στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, με θεωρητικά και πρακτικά εργαλεία, για την αντιμετώπιση των στερεοτύπων του φύλου από το νηπιαγωγείο και το δημοτικό.
- 2) Εκπαιδευτικό υλικό από **Το Πολύχρωμο Σχολείο**
<https://rainbowschool.gr/educational-material/>
- 3) «**Οι φίλοι μας, οι φίλες μας**» **Ενότητα 6, Βιβλίο Γλώσσας Ε' Δημοτικού**: Τροποποιημένη ενότητα, εμπλουτισμένη με υλικό από άτομα με αναπηρία. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για αυτόνομη μάθηση και εξ αποστάσεως διδασκαλία (Μαρίνα Δημοκράτους - Σιμώνη Συμεωνίδου, Πανεπιστήμιο Κύπρου)
- 4) Εγχειρίδια Αγωγής Υγείας Δημοτικής Εκπαίδευσης «**Ανακαλύπτοντας τον Ελέφанта**»
- 5) Εγχειρίδια Αγωγής Υγείας Δημοτικής Εκπαίδευσης «**Μικρή Πυξίδα**»
- 6) Εγχειρίδια Αγωγής Υγείας Δημοτικής Εκπαίδευσης «**Κοινωνική Μάθηση**»
- 7) Ερευνητικό πρόγραμμα **Ψηφίδες Γνώσης Πανεπιστημίου Κύπρου** (εκπαιδευτικό υλικό για διδασκαλία θεμάτων σχετικά με αναπηρίες)
- 8) **Υλικό Υπάτης Αρμοστείας**: Δραστηριότητες βιωματικής μάθησης στα ανθρώπινα δικαιώματα και στα δικαιώματα των προσφύγων
- 9) Εκπαιδευτικό Υλικό από το πρόγραμμα "**Σπάζοντας τα καλούπια του φύλου**" για θέματα ισότητας και οικονομικής ανεξαρτησίας ανδρών και γυναικών

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ:

Η λευκή και η μαύρη σοκολάτα (Τσορώνη – Γεωργιάδη Γιολάντα)

https://www.youtube.com/watch?v=P4b_kf4q8Yo

Η Μπουμπού και η Μπαμπαλού (Βούλα Παπαγιάννη)

<https://www.youtube.com/watch?v=Oy91HNYitcg>

Ο Τριγωνοψαρούλης (Βαγγέλης Ηλιόπουλος)

<https://www.youtube.com/watch?v=bQsB3wauwCA>

Ο μαύρος κότσυφας και ο άσπρος γλάρος (CROWTHER KITTY)

<https://www.youtube.com/watch?v=2Hnk8x0U55o>

Το χαρούμενο λιβάδι (Νικολούδη Φυλλιώ)

https://www.youtube.com/watch?v=wHQVz_Ndntg

Έλμερ (David Mckee)

<https://www.youtube.com/watch?v=xjRiS2GHeO0&t=5s>

Ρόζα Παρκς (Νεόφυτος Νεοφυτίδης)

<https://www.youtube.com/watch?v=cXzqnuvPS5c>

Κόκκινο, η ιστορία ενός κραγιονιού (Μάικλ Χαλ)

https://www.youtube.com/watch?v=RPhd1ps__xc

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΒΙΝΤΕΟ:

- Βίντεο "Το Αερόστατο" Animation της Γερμανικής Πρεσβείας στην Ελλάδα με δυο ιστορίες διαφυγής από την Ανατολική προς τη Δυτική Γερμανία
- Βίντεο Childline "Nobody is normal"
- Βίντεο "The Present"
- Βίντεο "Partly cloudy" της Pixar
- Βίντεο "For the birds" της Pixar
- Βίντεο "A Class That Turned Around Kids' Assumptions of Gender Roles!"
- Βίντεο Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου "Just another youth story": Νικόλ και Δήμητρα, Στέφανος Ιωάννου, Μαρίνα Γεωργίου, Bourak Berk Doulai <https://onek.org.cy/just-another-youth-story-vinteo-enantia-stis-koinonikes-diakriseis/>
- Cartoons Crippen website
- Βίντεο UNICEF "Άδικα παραμύθια"

ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ – ΣΧΕΔΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Κόκκινο. Η ιστορία ενός κραγιονιού (Από Δρ Γαλάτεια Καλλίτση)
- Βιβλίο Φτου Ξελύπη (εκπαιδευτικό υλικό, πληροφορίες για το βιβλίο) από Δρ Μαρία Πολυχρονά
- Φύλλα εργασίας με αντιρατσιστικές δραστηριότητες (Δρ Ευγενία Κουνναπή)

Περισσότερο Υλικό για αξιοποίηση στην Ιστοσελίδα του Παιδαγωγικού:

https://www.pi.ac.cy/pi/index.php?option=com_content&view=article&id=1425&Itemid=439&lang=el